

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

19. Consult PP. de Exequiis, & Tienciu, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

petabant. Quare Matos, cum P. Machio Michaële Iapone Cambogiam nauigauit, vt illic opitulareretur Iaponiis mercaturæ causa in id regnum aduectis. Quassam Faiisi conscendit barcam, nunquam velis, nec arte paucorum nauatarum, ex tempestatibus emerfuram, & insidiis Batauorum nisi Deo seruante, & defixis repente malatia Batauis, auram illi vt ante prosperam afflante. Misere iis obuiam Iapones nauigium grandius pronò anni Mecone milliaribus ducentis; quò post octiduum, aduerso flumjæ applicuere Chribonum, vbi Cambogiæ Rex non pridem aulam statuerat, & secutis Regem Iaponiis ægrè solum & casula ad habitandum erant. Illic assiduo Sacrorum vsu, & serio, instaurata est eorum pietas, reuocati mores in integrum, matrimonia emendata, reconciliati Ecclesiæ, à quibus oretenus tormentorum horror, defæta fidei professionem extorserat. Diuturna institutione puerilis ætas informata est credendis, & seruandis; cautum lege constanti, sanis, & ægtoris; morti proximis, & defunctis ne animorum subsidia desissent. Cui operi Machius suo loco præfecit Chinzaemonem Leonem, re pauperem, sanctimonia locupletem, Christianis cæteris venerandum; lætis demùm onustus manipulis, repetiturus Iaponiam, Macaam contendit. Inspector Patres è stationibus Faiisum, censuit cogendos vt decerneretur in commune de nonnullis scitu ad vsum pernecessariis. Vnum erat, quid esset defunctis deferendum, & qua significatione nostræ in illos charitatis, ne inferiores ethnicis videremur qui se mitificè iis obsequiis iactabant. Pio igitur huic officio (si Roma annoceret) dictus est dies Septembris alter, quòd Nouembris secundo Cocincina omnium aquarum nataret restagnatione. Modus verò præscriptus, qui & functorum leuaret pœnas, & Christianam ethnicis proderet pietatem, intimo quidem animatam religionis sensu, at sacra, & nobili specie reuerendam, quale nihil inerat ritibus ethnicorum profus inconditis & abiectis; in quibus præterea cum essent quædam superstitionum sanctiùs timidis, quàm prudenter cautis vna sententia omnes damnarentur, ac dùm arcebanur eorum vsu Christiani, cantionum scommatis publicè luderentur, veluti avari, & maioribus ingrati; secundo loco superstitio seiuncta est à ciuilitate; ceremoniæ ciuiles, & humanæ Christianorum permixtæ exequiis; execrabiles aut suspectæ, detestatione perpetua sunt proscriptæ. Tertio, post nouum Examen vulgatæ sunt preces Cocincino idiomate conuersæ; integratæque disputatione ac decreto Theologorum nostrorum Sinensium, vox *Tien-ciu*, seu *Dominus cali*, restituta est suo iuri, soluta interdictione moderatoris tum linguæ ignari, tum nimium creduli Iaponensibus Catechistis, qui ex iis quæ norant in rebus Iaponiæ, etsi erant probi non tamen idonei ad ferendum de rebus Sinarum iudicium.

His dùm Patres incumbunt quæ censent conducere teneræ Christianitati, versabat animo Rex de illa id solum retinere quod luero suo conducere.

19.
Consult. PP.
de Exequiis,
& Tienciu,
&c.

conduceret. Petgere si quidem Lusitanos in fallenda fide, de oneraria, Macao quotannis illuc ad commercium mittenda, ex quo magni redibant ad Regem & in Regnum quæstus; vetari à Patribus parentales vsus ab ævo solennes, nec festi modo quod Io dicitur, solenne, & functorum animas epulo recreat; verum etiam quotidianæ sepultura; antiquos Regni Deos honore spoliari; ac ne pati quidem illos, Deo Christianorum pares esse; quamvis autem Rex de lege Christiana sublimè aliquid sentiret, & diceret, verum temper addebat, non esse popularem; sed hominum quos multa scientia ornaret, proinde ferebat periniquè, illam Regno suo quàm vellet vberius diffundi. Accessit huic vlceri vaquus, simplicitas homuli, temerè præfidentis, qui artis medicæ planè rudis, suscepit se Regem à lepra sanaturum; postque indictas illi de genibus ad Christi effigiem adoraciones, quibus precum suarum longam ipse addebat recitationem; tandem balneum præscripsit, ex quo dum nouum expectat Constantinum, Regem sua vt ante squalentem lepra; grauique insuper affectum insomnia recepit. Has omnes ob causas edixit Rex publicè, Faifum oeyus conuenirent, quotquot variis in regno locis Patres habitabant; illic ædem haberent sacram, domum, & ministeria libera, sed alibi nusquam. Quod extra Rescriptum professus est se nostri amore edicere, quibus passim disunctis mors imminebat à Bonziis odio contra nos occulto furentibus. Id si contingeret, magno sibi mœrori futuram tum nostri iacturam; tum fumendas de homicidijs pœnas. Ad hæc eodem edicto vetuit suorum quenquam diebus festis ab operibus vacare; Christianos verò coronas habere de collo pensiles; domi sacratas imagines; in propatulo cruces, quod iis Bonzij functorum animas fabularentur ingressu ædium, vrbiumque arceri, quibus ferrent aliquid faustitatis; hoc Regi quanquam pro anili erat; sed obturbati sibi nolebat nostra causa, multo minus dissidia in populo seri. Nanciani edictum pependit Decembri mense anno 1625. qui dies Pinnae interitu Christianis iam erat maximè luctuosus. Lembo enim tenui farinam, & vinum ad sacrificia, ex alto mari referentem, vbi Lusitani stabant in anchoris; mare subito euersum obruit in ore portus Ciampelli ex quo exierat. Prosecuti sunt mortuum Christiani amaro luctu, & honestiores ex iis viginti, mutatis vicibus ad sepulturam Faifum extulere. Cui nec ipse Princeps à quo plurimum amabatur officio defuit, Cacionem enim per fisci Præfectum odoramenta cum facibus misit ad cohonestandas eius exequias. Erat Pinna genere Lusitanus, annorum quadraginta, ethnicis propterea carus, quod eorum lingua nihilo indotius loqueretur quam si foret inter illos natus. Pietatis verò in ministerio animorum adeo strenuæ, vt magna ex parte Cacionensis Ecclesia illi debeat. Quam iuuit etiam mortuus non parum. Denuntiato enim Cacioni, parentis edicto, Princeps filius nostris indulget nihilominus, vt centum diebus Cacioni, Pinnae parentalia celebra-

14.
Rex Cocin.
edic. contra
Christ.